29

Motion 2017:2 av Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) om kombinerad mobilitet – behov av anpassningar av biljetter från fysiskt kort till molnet, biljett-paketering och betalningsmöjligheter samt utvecklad öppen

Stockholms läns landsting

realtidsdata för att förbereda för framtidens resan

LS 2017-0339

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2018-01-24

LS 2017-0339

Landstingsstyrelsen

Motion 2017:2 av Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) om kombinerad mobilitet – behov av anpassningar av biljetter från fysiskt kort till molnet, biljettpaketering och betalningsmöjligheter samt utvecklad öppen realtidsdata för att förbereda för framtidens resande

Föredragande landstingsråd: Kristoffer Tamsons

Ärendebeskrivning

Malin Fijen Pascay m.fl. (MP) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår åtgärder för att underlätta s.k. kombinerad mobilitet.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Trafikförvaltningen har under flera års tid på olika sätt verkat för och genomfört beslut för att göra det enklare att resa med kollektivtrafiken i Stockholms län. Trafiknämnden fattade beslut i juni 2016 om den första delutredningen ”Beslutsunderlag gällande SL:s zonsystem” och om den andra delutredningen ”Utredning gällande prissättning för enkel- och periodbiljetter”. Det är vår ambition att fortsätta utveckla och föreslå beslut om förbättringar rörande sortiment, försäljningskanaler och möjligheter att betala för sin rätt att resa.

Möjligheterna att i takt med teknikens utveckling kunna använda nya betalsätt och betalmedel, till exempel för de fall saldot är lågt på SL-kortet, laddningsmöjligheter saknas eller köpfunktioner tillfälligt slagits ur

funktion, är viktiga att bevaka liksom möjligheten för utomstående aktörer att bidra till utvecklingen via egna eller gemensamma kanaler.

Det avses att till trafiknämnden komma med förslag om att påbörja arbetet med att utreda målbild och arbetet med framtidens biljettsystem för kollektivtrafik i Stockholms län. Det kan också noteras att marknaden utvecklas snabbare än förväntat, vilket gör det möjligt att utreda en övergång till ett nytt biljettsystem tidigare än planerat.

Resenärernas förväntan att använda andra kanaler har ökat. Ett utvecklat biljettsystem, som till skillnad från dagens kortcentriska system (SL-Access), kan skapa nya förutsättningar för utveckling av sortimentet.

Genom att utnyttja teknik och lagra data på nya sätt antas det möjligt att erbjuda resenären tjänster som möjliggör eller gör det enklare såväl att administrera sin möjlighet att resa som att betala.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 10 juli 2017
Motion 2017:2
Trafiknämndens protokollsutdrag den 20 juni 2017
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 18 maj 2017

Irene Svenonius

Kristoffer Tamsons

Gustaf Drougge

2017-07-10

LS 2017-0339

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab
Fredrik Åstedt

Landstingsstyrelsen

Motion 2017:2 av Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) om kombinerad mobilitet – behov av anpassningar av biljetter från fysiskt kort till molnet, biljett-paketering och betalningsmöjligheter samt utvecklad öppen realtidsdata för att förbereda för framtidens resande

Ärendebeskrivning

Malin Fijen Pascay m.fl. (MP) har till landstingsfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår åtgärder för att underlätta s.k. kombinerad mobilitet.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 10 juli 2017
Motion 2017:2
Trafiknämndens protokollsutdrag den 20 juni 2017 med MP- och V-ledamöternas reservation
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 18 maj 2017

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Motionärerna föreslår att trafiknämnden ges i uppdrag att se över nuvarande biljettsystem och att öka tillgängligheten till realtidsdata. Syftet är att underlätta för kombinerad mobilitet, dvs. att resenärer vid varje given tidpunkt ska kunna välja den väg och det trafikslag som passar bäst.

Mot bakgrund av trafiknämndens pågående arbete inom kombinerad mobilitet föreslår förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund
För att förbereda framtidens kombinerade mobilitet och redan idag underlätta för utvecklare, entreprenörer, företag inom mobilitet och resenärer föreslår Malin Fijen Pascay m.fl. (MP) att landstingsfullmäktige ger trafiknämnden i uppdrag:

- att införa system med bäraroberoende biljetter i molnet
- att utreda biljettpaketering och betalningspreferenser så att resenärernas önskemål i högre grad tillgodoses, samt
- att utveckla insamlandet av och tillgängliggörandet av realtidsdata för smartare och snabbare resande.

Trafiknämnden har yttrat sig över motionen.

Överväganden
Landstingsfullmäktige konstaterar i SLL Mål och budget 2018, LS 2017-0452, att delningsekonomi, innovationer och digitalisering öppnar nya möjligheter för Stockholms kollektivtrafik. Resandet förändras och inom kollektivtrafikbranschen syns ett allt större fokus på kombinerad mobilitet. Ett effektivt resursutnyttjande är samtidigt väsentligt för att kunna bibehålla och utveckla kollektivtrafikens befintliga position och bidra till att Stockholm kan växa hållbart. Kombinerade mobilitetstjänster, som exempelvis möjligheten att kombinera cykel med kollektivtrafik eller andra samarbeten som trafiknämnden har initierat, kan i detta sammanhang komma att bli värdefulla verktyg.

Som grund för mobilitet och nytänkande bör det, framhåller landstingsfullmäktige i SLL Mål och budget 2018, finnas ett attraktivt och välfungerande biljettsystem. Möjligheterna att i takt med teknikens utveckling kunna använda nya betalsätt och betalmedel via exempelvis telefonen och eller andra betallösningar, till exempel för de fall saldot är lågt på SL-kortet, laddningsmöjligheter saknas eller köpfunktioner tillfälligt slagits ur funktion, är viktiga att bevaka liksom möjligheten för utomstående aktörer att bidra till utvecklingen via egna eller gemensamma kanaler. Fullmäktige har därför gett trafiknämnden i uppdrag att pröva att släppa in kommersiella aktörer såväl inom land- som sjötrafik i SL:s reseplanerare.

I SLL Mål och budget 2018 slås fast att Stockholms läns landsting ska ligga i framkant och ha en positiv inställning när det kommer till att använda ny teknik som kan effektivisera kollektivtrafiken. Det är dock viktigt att tekniken är beprövad liksom ekonomiskt och trafikalt motiverad och att

noggranna konsekvensanalyser genomförs. Landstinget ska förhålla sig teknikneutralt till innovationer och utveckling och söka lösningar som medför största möjliga nytta för kollektivtrafikens ekonomi och resenärer.

Trafiknämnden framhåller i sitt yttrande över motionen sitt pågående arbete för att göra det enklare att resa med kollektivtrafiken i Stockholms län. Nämnden fattade t.ex. den 31 januari 2017 beslut om att inleda pilotprojekt inom kombinerad mobilitet. Förberedande arbete pågår inför ett kommande beslut om utredning om framtidens biljettsystem i kollektivtrafiken. Vidare är trafiknämnden sedan länge mycket aktiv när det gäller att tillgängliggöra öppen realtidstrafikdata.

Mot bakgrund av vad landstingsfullmäktige anför i SLL Mål och budget 2018 samt trafiknämndens pågående arbete inom kombinerad mobilitet föreslår förvaltningens att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet att anse motionen besvarad har inga ekonomiska konsekvenser.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Carl Rydingstam
Chef ledningsstaben

Beslutsexpediering:
Akt
Landstingsfullmäktige
Trafiknämnden
LD stab

Godkänd av Malin Frenning, 2017-07-04

Stockholms läns landsting

miljöpartiet de gröna

MOTION

2017-02-14

Ankom
Stockholms läns landsting
2017 -02- 14
Dnr LS 2017-0339

2017:2

Motion av Malin Fijen Pacsay (MP) om Kombinerad mobilitet - behov av anpassningar av biljetter från fysiskt kort till molnet, biljettpaketering och betalningsmöjligheter samt utvecklad öppen realtidsdata för att förbereda för framtidens resande

På Trafiknämndens möte den 31 januari togs beslut kring pilotprojekt inom kombinerad mobilitet samt att möjliggöra för externa digitala försäljningskanaler. Ett grundligt förarbete har genomförts när det gäller att definiera kombinerad mobilitet. Men för att verkligen ta steget mot kombinerad mobilitet utan att fastna i osäkerheter krävs förberedelser redan idag inom ett antal områden. Det räcker inte långt med att bara tillgängliggöra biljettsortimentet för försäljning i digitala kanaler om vi vill ligga i framkant vad gäller utvecklingen.

Kombinerad mobilitet och MaaS (Mobility as a Service) ses som framtidens möjligheter att förflytta sig oberoende av trafikslag. Det är baserat på att resenärer vid varje given tidpunkt ska kunna välja den väg och det trafikslag som passar bäst. Bortsett från alla fördelar för resenären är det är ett sätt att göra personbilen mer överflödig och sänka utsläppen genom att vi reser tillsammans och delar resurser.

I dagsläget finns många nya tekniska lösningar som fortfarande behöver testas. Ett exempel är självkörande bilar och ett annat är smarta digitala lösningar som hjälper resenärer att i realtid välja smartaste och snabbaste väg till målet. Vi vet inte vilken teknik som kommer att vinna mark i framtiden men det vi vet är att resenärerna har ökande krav på att kunna välja det som passar dem bäst. Det innebär att landstinget måste förbereda för framtidens utveckling idag om vi inte ska ligga hopplöst efter och dessutom därigenom inte klara klimatmålen.

För att förbereda för framtidens kombinerade mobilitet och redan idag underlätta för både utvecklare, entreprenörer, företag inom mobilitet och för resenärerna behöver landstinget utveckla åtminstone tre ytterligare områden.

1. Det första är att flytta biljetterna från det fysiska kortet till molnet vilket gör det möjligt att köpa, ladda eller pausa sin biljett på webben. Vi vet inte exakt hur vi kommer visera oss i framtiden men genom denna åtgärd blir biljetterna bäraroberoende. En del av framtida utveckling av resandet som inte ligger alltför långt fram är sömlöst kollektivt resande över regiongränser. Detta skulle förenklas väsentligt om biljetterna ligger i molnet. Sörmlandstrafiken har genom agil systemutveckling dvs en lättrörlig systemutvecklingsmetod redan lanserat sitt nya molnbaserade biljettsystem och har därigenom kunnat införa systemet snabbt snarare än att avvakta och se sig omsprungna. De

har nyligen även fått pris vid Transport Ticketing Global Awards i London för sitt smarta biljettsystem.

2. För det andra bör landstinget också påbörja en utredning när det gäller paketering av biljettsortimentet och betalningar. I framtidens smarta system förväntar sig resenärerna att systemet kan hjälpa dem välja den smartaste biljetten. Det skulle kunna innebära att det går att välja att åka på enkelbiljett upp till nästa billigare abonnemang. När det beloppet alltså uppnåtts övergår biljetten automatiskt till ett abonnemang.
Resenärer vill också i högre grad välja vilket betalningssätt som passar dem bäst. Vill du betala i förskott, under resan eller efter resan? Vill du betala med e-faktura, autogiro, Swish eller på något annat sätt? Vill du att dina biljetter automatiskt laddas på med ett visst belopp när resekassan går under ett visst belopp? Med resenären i fokus gäller det att lyssna till behov och önskemål. Landstinget behöver erbjuda flera sätt att betala på samma sätt som det erbjuds flera ställen att köpa biljetter.

3. Till sist bör poängteras att om landstinget menar allvar med att vara med i utvecklingen och tillgängliggöra kombinerad mobilitet krävs också öppen realtidsdata av trafiksystem och resenärers position (om de så önskar) så utvecklingen får en skjuts när det gäller uppdatering av bussars och tågs exakta position samt eventuella förseningar och alternativa resvägar. Samma system bör förstås även omfatta färdtjänst.

Som en bieffekt av samtliga utvecklingsområden ökar dessutom möjligheterna till förbättrade och närmare kundrelationer.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta:

att ge Trafiknämnden i uppdrag att införa system med bäraroberoende biljetter i molnet

att ge Trafiknämnden i uppdrag att utreda biljettpaketering och betalningspreferenser så att resenärernas önskemål i högre grad tillgodoses

att ge Trafiknämnden i uppdrag att utveckla insamlandet av och tillgängliggörandet av realtidsdata för smartare snabbare resande

Malin Fijen Pacsay Malin Karlsson Tomas Eriksson

Karin Michal

Karin Michal

Aviva Barczewska

Thomas Bengtsson/
Sakir Doruncak

Lars Harms-Ringdahl
LARS HARMS-RINGDAHL

Aviva Barczewska
AVIVA BARCZEWSKA

AMANDA PALMSTIERNA

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Stockholms läns landsting

Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 6/2017

Sammanträdesdatum
2017-06-20

Datum för justering: 2017-06-27

Datum för anslag: 2017-06-27

Kristoffer Tamsons (M)
Talla Alkurdi (S)

---

§ 121

Motion 2017:2 av Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) om kombinerad mobilitet – behov av anpassningar av biljetter från fysiskt kort till molnet, biljettpaketering och betalningsmöjligheter
(TN 2017-0494)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande den 18 maj 2017 från förvaltningschefen.

I ärendet yttrade sig Malin Karlsson (MP), Gunilla Roxby Cromvall (V).

MP-ledamöterna yrkade bifall till motionen vilket V-ledamoten anslöt sig till.

YRKANDEN
1) Bifall till förvaltningschefens förslag till beslut.
2) Bifall till motionen.

Ordföranden ställde proposition på förslagen och fann att nämnden bifallit förvaltningens förslag till beslut samt avslagit yrkandet om bifall till motionen.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt

att godkänna föreliggande förslag till yttrande samt översända detsamma till landstingsstyrelsens förvaltning.

RESERVATION
MP- och V-ledamöterna reserverade sig mot beslutet.

Vid protokollet

Sofia Petersson Östelius

Trafikförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Strategisk utveckling

Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-05-18

Trafiknämnden
2017-06-20, punkt 17

Ärende
TN 2017-0494

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Yttrande över motion 2017:2 av Malin Fijen Pacsay m.fl. (MP) om kombinerad mobilitet – behov av anpassningar av biljetter från fysiskt kort till molnet, biljettpaketering och betalningsmöjligheter

Ärendebeskrivning

Miljöpartiet de gröna i Stockholms läns landsting (MP) har inkommit med motion om kombinerad mobilitet – behov av anpassningar av biljetter från fysiska kort till molnet, biljettpaketering och betalningsmöjligheter samt utvecklad öppen realtidsdata för att förbereda för framtidens resande, daterad 2017-02-14.

Motionen från (MP) föreslår landstingsfullmäktige besluta att ge trafiknämnden i uppdrag att införa system med bäraroberoende biljetter i molnet, att ge trafiknämnden i uppdrag att utreda biljettpaketering och betalningspreferenser så att resenärernas önskemål i högre grad tillgodoses och att ge trafiknämnden i uppdrag att utveckla insamlandet av och tillgängliggörandet av realtidsdata för smartare snabbare resande.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande 18 maj 2017 samt nedanstående underlag

- Motion om kombinerad mobilitet – behov av anpassningar av biljetter från fysiska kort till molnet, biljettpaketering och betalningsmöjligheter samt utvecklad öppen realtidsdata för att förbereda för framtidens resande av Malin Fijen Pacsay (MP) (LS 2017-0339).
- Förstudie gällande inriktning för köp och validering av biljett (TN 2014-0256)
- Trafikförvaltningens strategiska inriktning avseende kombinerade mobilitetstjänster (SL 2016-0856)
- Slutrapport Kraftsamling öppen data (Vinnova 2016-03467)

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att godkänna föreliggande förslag till yttrande samt översända detsamma till landstingsstyrelsens förvaltning.

Förslag och motivering

Trafikförvaltningen har under flera års tid på flera olika sätt verkat för och genomfört fattade beslut för att göra det enklare att resa med kollektivtrafiken i Stockholms län.

Vid trafiknämndens sammanträde 2015-04-04 fattades beslut med anledning av förstudie gällande inriktning för köp och validering av biljett[1]. I förstudien har trafikförvaltningen undersökt vilken inriktning som bör gälla för IT-systemen och den fysiska utrustningen inom verksamhetsområdet köp och validering av biljetter under kommande år. I förstudierapporten anges ett antal åtgärder som behöver ske för att åtgärda skillnaderna mellan nuläge och effektmål.

Under 2015/2016 genomfördes en parlamentarisk utredning kring priser, taxesystem och biljett- och betalsystem[2]. Utredningens mål var;

- Resenärernas ska uppleva att det är enkelt att resa kollektivt
- Fler ska välja att resa kollektivt
- En ekonomi i balans

Trafiknämnden fattade beslut i juni 2016 om den första delutredningen ”Beslutsunderlag gällande SL:s zonsystem” och om den andra delutredningen ”Utredning gällande prissättning för enkel- och periodbiljetter”.

Det är trafikförvaltningens ambition att fortsätta utveckla och föreslå beslut om förbättringar rörande sortiment, försäljningskanaler och möjligheter att betala för sin rätt att resa.

Här nedan redogörs för några av de aktuella större utredningar som planeras och pågår vilka förväntas ge positiva effekter för resenären i allmänhet och möjligen i synnerhet för den som väljer att använda tjänster som kombinerad mobilitet.

Utredning Framtidens biljettsystem
Trafikförvaltningen avser, vid ett kommande sammanträde i trafiknämnden, föreslå beslut om att påbörja arbetet med att utreda målbild och arbetet med framtidens

[1] TN 2014-0256 (2015-04-04)

[2] TN 2015-0378 (2016-02-23)

biljettsystem för kollektivtrafik i Stockholms län. Målet med utredningen är att utforma en målbild, ge förslag till genomförandebeslut för framtidens biljettlösningar avseende resenärslösningar och bakomliggande system inkluderande såväl försäljning, biljettering och visering.

Trafikförvaltningen noterar att marknaden[3] utvecklats snabbare än förväntat, vilket gör det lämpligt att utreda en övergång till ett nytt biljettsystem tidigare än planerat. Kundernas förväntan till möjligheten att använda mobilen som kanal har ökat, tjänsteproducenter som andra aktörer antas i en nära framtid erbjuda kollektivresenären kombinerade mobilitetstjänster där initiativen kommer både från privata aktörer och traditionella kollektivtrafikoperatörer.
Samverkan och strategiska samarbetsavtal kommer att vara centralt för att kunna erbjuda en så attraktiv tjänst som möjligt till resenärerna, möjligheten att betala för varor och tjänster med kontaktlösa kreditkort är en realitet tillsammans med nya elektroniska betalmöjligheter, exempelvis mobiltelefonen. Vidare är den nationella specifikationen inom Samtrafikens Biljett- och Betalprojekt (BoB) är framtagen och implementeringar pågår hos flertalet regionala kollektivtrafikmyndigheter och kommersiella aktörer vilket bl.a. skapar nya möjligheter för exempelvis interoperabla lösningar.
Sammantaget och givet att det nuvarande, kortbaserade, biljettsystemet (SL Access) kommer heller inte att klara de möjligheter som utmaningar beskrivna ovan ger resultatet att en utredning om framtidens biljettsystem bör initieras snarast.

Ett utvecklat biljettsystem, som till skillnad från dagens kortcentriska system (SL Access), kan skapa nya förutsättningar för utveckling av sortimentet. Genom att utnyttja teknik där rättigheten att resa med kollektivtrafiken kan lagras i så kallade molnbaserade tjänster antas göra det möjligt att erbjuda resenären tjänster som möjliggör och/eller gör det enklare att dels administrera sin rättighet att resa/biljett och att betala.

Kombinerad mobilitet
Såsom beskrivs i den inlämnade motionen från (MP) fattade trafiknämnden den 31 januari 2017 beslut[4] om att inleda pilotprojekt inom kombinerad mobilitet vilka översiktligt ska utveckla trafikförvaltningens kunskap kring kundens efterfrågan, affärsmodeller och övriga incitament för marknadens utveckling. Beslutet avser att trafikförvaltningen aktivt medverkar i piloter mot privatresenärer med början under 2017.

Efter avslutad analys kring förutsättningar/konsekvenser av eventuell försäljning via digitala ombud samt utgående från initialt inhämtade lärdomar från planerade piloter återkommer trafikförvaltningen till trafiknämnden med förslag till genomförandebeslut.

[3] Med marknaden avses såväl kunder, leverantörer som system

[4] SL 2016-0856 (2017-01-31)

Då teknisk och affärsmässig integration har potentialen att utgöra en katalysator för marknadens utveckling är rekommendationen att samtidigt fortsatt utvärdera en nationell samverkan via en nationell integratör i konkurrens med andra. Trafikförvaltningen ansluter i en sådan kontext som producent.

Trafikförvaltningen har sedan länge tillgängliggjort trafikinformation via öppna gränssnitt. Detta har främjat innovation på marknaden och framväxten av nya tjänster. Med en aktiv medverkan i framväxten av kombinerade mobilitets-tjänster finns förutsättningar för att ytterligare stärka innovationskraft och kundnytta.

Öppen trafikdata
Trafikförvaltningen har sedan lång tid delat trafikdata genom, den för branschen och de initierade, Trafikab. Trafiklab startades av Samtrafiken, Viktoriainstitutet och SL 2011. Hundratals utvecklare har anslutit sig, sajten har vunnit flertalet priser, och den fortsätter att växa. Samtrafiken tillsammans med kollektivtrafikbranschen, där trafikförvaltningen har en betydande roll, arbetar kontinuerligt med att fortsätta att öka datamängderna samt att förbättra kvaliteten i Trafiklab.

Trafikförvaltningen har varit och är delaktiga i det projekt som leds av Samtrafiken kallat ”Kraftsamling öppen data”[5]. Kollektivtrafikbranschen har genomfört ett projekt för öppen trafikdata där Forum för transportinnovation, ett nationellt samarbete för gemensam strategiutveckling för transportsystemet, är beställare av projektet. Bakgrunden till projektet är bl.a. regeringens ambitioner att hantera klimatutmaningen, göra städerna smartare och möjliggöra nya lösningar för framtidens resande. Projektet har leverera en målbild och en handlingsplan med syftet att öka förutsättningarna för utvecklingen av smarta tjänster baserade på högkvalitativa öppna trafikdata i Sverige. På så sätt ökar förutsättningarna för externa aktörer, exempelvis tredjepartsutvecklare, att skapa innovationer genom att mer trafikinformation görs tillgänglig.

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

[5] Vinnova 2016-03467

Stockholms läns landsting

miljöpartiet de gröna

MOTION

2017-02-14

Ankom
Stockholms läns landsting
2017 -02- 14
Dnr LS 2017-0339

2017:2

Motion av Malin Fijen Pacsay (MP) om Kombinerad mobilitet - behov av anpassningar av biljetter från fysiskt kort till molnet, biljettpaketering och betalningsmöjligheter samt utvecklad öppen realtidsdata för att förbereda för framtidens resande

På Trafiknämndens möte den 31 januari togs beslut kring pilotprojekt inom kombinerad mobilitet samt att möjliggöra för externa digitala försäljningskanaler. Ett grundligt förarbete har genomförts när det gäller att definiera kombinerad mobilitet. Men för att verkligen ta steget mot kombinerad mobilitet utan att fastna i osäkerheter krävs förberedelser redan idag inom ett antal områden. Det räcker inte långt med att bara tillgängliggöra biljettsortimentet för försäljning i digitala kanaler om vi vill ligga i framkant vad gäller utvecklingen.

Kombinerad mobilitet och MaaS (Mobility as a Service) ses som framtidens möjligheter att förflytta sig oberoende av trafikslag. Det är baserat på att resenärer vid varje given tidpunkt ska kunna välja den väg och det trafikslag som passar bäst. Bortsett från alla fördelar för resenären är det är ett sätt att göra personbilen mer överflödig och sänka utsläppen genom att vi reser tillsammans och delar resurser.

I dagsläget finns många nya tekniska lösningar som fortfarande behöver testas. Ett exempel är självkörande bilar och ett annat är smarta digitala lösningar som hjälper resenärer att i realtid välja smartaste och snabbaste väg till målet. Vi vet inte vilken teknik som kommer att vinna mark i framtiden men det vi vet är att resenärerna har ökande krav på att kunna välja det som passar dem bäst. Det innebär att landstinget måste förbereda för framtidens utveckling idag om vi inte ska ligga hopplöst efter och dessutom därigenom inte klara klimatmålen.

För att förbereda för framtidens kombinerade mobilitet och redan idag underlätta för både utvecklare, entreprenörer, företag inom mobilitet och för resenärerna behöver landstinget utveckla åtminstone tre ytterligare områden.

1. Det första är att flytta biljetterna från det fysiska kortet till molnet vilket gör det möjligt att köpa, ladda eller pausa sin biljett på webben. Vi vet inte exakt hur vi kommer visera oss i framtiden men genom denna åtgärd blir biljetterna bäraroberoende. En del av framtida utveckling av resandet som inte ligger alltför långt fram är sömlöst kollektivt resande över regiongränser. Detta skulle förenklas väsentligt om biljetterna ligger i molnet. Sörmlandstrafiken har genom agil systemutveckling dvs en lättrörlig systemutvecklingsmetod redan lanserat sitt nya molnbaserade biljettsystem och har därigenom kunnat införa systemet snabbt snarare än att avvakta och se sig omsprungna. De

har nyligen även fått pris vid Transport Ticketing Global Awards i London för sitt smarta biljettsystem.

2. För det andra bör landstinget också påbörja en utredning när det gäller paketering av biljettsortimentet och betalningar. I framtidens smarta system förväntar sig resenärerna att systemet kan hjälpa dem välja den smartaste biljetten. Det skulle kunna innebära att det går att välja att åka på enkelbiljett upp till nästa billigare abonnemang. När det beloppet alltså uppnåtts övergår biljetten automatiskt till ett abonnemang.
Resenärer vill också i högre grad välja vilket betalningssätt som passar dem bäst. Vill du betala i förskott, under resan eller efter resan? Vill du betala med e-faktura, autogiro, Swish eller på något annat sätt? Vill du att dina biljetter automatiskt laddas på med ett visst belopp när resekassan går under ett visst belopp? Med resenären i fokus gäller det att lyssna till behov och önskemål. Landstinget behöver erbjuda flera sätt att betala på samma sätt som det erbjuds flera ställen att köpa biljetter.

3. Till sist bör poängteras att om landstinget menar allvar med att vara med i utvecklingen och tillgängliggöra kombinerad mobilitet krävs också öppen realtidsdata av trafiksystem och resenärers position (om de så önskar) så utvecklingen får en skjuts när det gäller uppdatering av bussars och tågs exakta position samt eventuella förseningar och alternativa resvägar. Samma system bör förstås även omfatta färdtjänst.

Som en bieffekt av samtliga utvecklingsområden ökar dessutom möjligheterna till förbättrade och närmare kundrelationer.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta:

att ge Trafiknämnden i uppdrag att införa system med bäraroberoende biljetter i molnet

att ge Trafiknämnden i uppdrag att utreda biljettpaketering och betalningspreferenser så att resenärernas önskemål i högre grad tillgodoses

att ge Trafiknämnden i uppdrag att utveckla insamlandet av och tillgängliggörandet av realtidsdata för smartare snabbare resande

Malin Fijen Pacsay Malin Karlsson Tomas Eriksson

Stockholms läns landsting
miljöpartiet de gröna

Karin Michal

Karin Michal Aviva Barczewska

Thomas Bengtsson/
Sakir Dramanch

Lars Harms-Ringdahl

Aviva Barczewska
AVIVA BARCZEWSKA

Amanda Palmstierna
AMANDA PALMSTIERNA